

Besluit proceskosten bestuursrecht (tekst per 12 maart 2002)

Besluit van 22 december 1993, Stb. 763, houdende nadere regels betreffende de proceskostenveroordeling in bestuursrechtelijke procedures (Besluit proceskosten bestuursrecht), zoals gewijzigd bij de Besluiten van 24 december 1997, Stb. 796, 1 februari 1999, Stb. 51, 14 september 2001, Stb. 415 en 25 februari 2002, Stb.

113

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.
Op de voordracht van Onze Minister van Justitie van 16 november 1993, Stafafdeling Wetgeving Publiekrecht, nr. 407324/93/6, gedaan mede namens Onze Minister van Binnenlandse Zaken;
Gelet op artikel 8:75 van de Algemene wet bestuursrecht;
De Raad van State gehoord (advies van 15 december 1993, nr. W03.93.0753);
Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie van 17 december 1993, Stafafdeling Wetgeving Publiekrecht, nr. 417687/93/6, uitgebracht mede namens Onze Minister van Binnenlandse Zaken;
Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

Een veroordeling in de kosten als bedoeld in artikel 8:75 onderscheidenlijk een vergoeding van de kosten als bedoeld in artikel 7:15, tweede lid, of 7:28, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht kan uitsluitend betrekking hebben op:

- a. kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand,
- b. kosten van een getuige, deskundige of tolk die door een partij of een belanghebbende is meegebracht of opgeroepen, dan wel van een deskundige die aan een partij verslag heeft uitgebracht,
- c. reis- en verblijfkosten van een partij of een belanghebbende,
- d. verletkosten van een partij of een belanghebbende,
- e. kosten van uittreksels uit de openbare registers, telegrammen, internationale telexen, internationale telefaxen en internationale telefoongesprekken, en
- f. kosten van het als gemachtigde optreden van een arts in zaken waarin enig wettelijk voorschrift verplicht tot tussenkomst van een gemachtigde die arts is.

Artikel 2

1. Het bedrag van de kosten wordt bij de uitspraak, onderscheidenlijk de beslissing op het bezwaar of het administratief beroep als volgt vastgesteld:

- a. ten aanzien van de kosten, bedoeld in artikel 1, onderdeel *a*: overeenkomstig het in de bijlage opgenomen tarief;
- b. ten aanzien van de kosten, bedoeld in artikel 1, onderdeel *b*: op de vergoeding die ingevolge artikel 8:36, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is verschuldigd indien de kosten zijn gemaakt in bezwaar of administratief beroep wordt deze vergoeding vastgesteld met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij en krachtens de Wet tarieven in strafzaken;
- c. ten aanzien van de kosten, bedoeld in artikel 1, onderdeel *c*: overeenkomstig artikel 6, eerste lid, onderdeel III, van het Besluit tarieven in strafzaken;
- d. ten aanzien van de kosten, bedoeld in artikel 1, onderdeel *d*: overeenkomstig een tarief dat, afhankelijk van de omstandigheden, tussen EUR 4,54 en EUR 53,09 per uur bedraagt;

e. ten aanzien van de kosten, bedoeld in artikel 1, onder e: op de werkelijke kosten,

f. ten aanzien van de kosten, bedoeld in artikel 1, onder f: met overeenkomstige toepassing van het in de bijlage opgenomen tarief, met dien verstande dat slechts de helft van het aantal uit de bijlage voortvloeiende punten wordt toegekend.

2. Indien een partij of een belanghebbende gedeeltelijk in het gelijk is gesteld, kan het op grond van het eerste lid vastgestelde bedrag worden verminderd. Het op grond van het eerste lid vastgestelde bedrag kan eveneens worden verminderd indien het beroep bij de administratieve rechter is ingetrokken omdat gedeeltelijk aan de indiener van het beroepschrift is tegemoetgekomen.

3. In bijzondere omstandigheden kan van het eerste lid worden afgeweken.

Artikel 3

1. Samenhangende zaken worden voor de toepassing van artikel 2, eerste lid, onder a, beschouwd als één zaak.

2. Samenhangende zaken zijn: gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig door een of meer belanghebbenden tegen nagenoeg identieke besluiten op vergelijkbare gronden gemaakte bezwaren of ingestelde beroepen waarin rechtsbijstand als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, is verleend door een of meer personen die deel uitmaken van hetzelfde samenwerkingsverband en van wie de werkzaamheden in elk van de zaken nagenoeg identiek konden zijn.

Artikel 4

De in dit besluit bedoelde bedragen kunnen bij regeling van Onze Minister van Justitie worden gewijzigd voor zover het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie daartoe aanleiding geeft.

Artikel 5

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1994.

Artikel 6

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit proceskosten bestuursrecht.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 22 december 1993

Beatrix

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin
De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales

Uitgegeven de dertigste december 1993
De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Bijlage bij besluit proceskosten bestuursrecht

TARIEF als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van het Besluit proceskosten bestuursrecht

Het bedrag van de kosten, bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van het Besluit proceskosten bestuursrecht, wordt vastgesteld door aan de verrichte proceshandelingen punten toe te kennen overeenkomstig

onderstaande lijst (A) en die punten te vermenigvuldigen met de waarde per punt (B) en met de toepasselijke wegingsfactoren (C).

A. Punten per proceshandeling

A1. Procedures waarop hoofdstuk 8 Algemene wet bestuursrecht van toepassing of van overeenkomstige toepassing is

		<i>punten</i>
<i>Beroep en hoger beroep</i>		
1.	beroepschrift/verweerschrift (artikel 6:4; 8:42)	1
2.	replik/dupliek (8:43, eerste lid) / schriftelijke uiteenzetting (8:43, tweede lid)	0,5
3.	verschijnen (inlichtingen)comparitie (8:44)	0,5
4.	schr. inlichtingen (8:45)	0,5
5.	bijwonen getuigenverhoor (8:46)	0,5
6.	schriftelijke zienswijze na verslag deskundigenonderzoek (8:47, vijfde lid)	0,5
7.	bijwonen onderzoek ter plaatse (8:50, derde lid)	0,5
8.	verschijnen zitting (8:56)	1
9.	nadere zitting (8:64)	0,5
<i>verzet</i>		
10.	verzetschrift (8:55, eerste lid)	0,5
11.	verschijnen zitting (8:55, derde lid)	0,5
<i>Voorlopige voorziening</i>		
12.	verzoekschrift (8:81, 8:87)	1
13.	verschijnen zitting (8:83)	1
<i>Herziening</i>		
14.	verzoekschrift (8:88)	1
<i>Cassatie</i>		
15.	beroepschrift/verweerschrift/beantwoording incidenteel beroep	2
16.	replik/dupliek	2
17.	mondelinge of schriftelijke toelichting	2
18.	schriftelijk commentaar op conclusie procureur-generaal Hoge Raad	0,5

A2. prejudiciële procedures bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen

1. Schriftelijke opmerkingen	2
2. verschijnen mondelinge behandeling	2

A3. procedures bij het Benelux-gerechthof

1. Memorie	2
2. pleidooi	2

A4. Bezwaar en administratief beroep

Bezwaar en administratief beroep

punten

1. bezwaarschrift/beroepschrift (artikel 6:4)	1
2. verschijnen hoorzitting (artikel 7:2; 7:16)	1
3. nadere hoorzitting (artikel 7:9/7:23)	0,5

B. Waarde per punt

B1. Beroep en hoger beroep

1 punt = EUR 322.

B2. Bezwaar en administratief beroep

1. 1 punt = EUR 161 voor besluiten genomen op grond van een wettelijk voorschrift inzake belastingen of de heffing van een premie dan wel een premieervangende belasting ingevolge de Wet financiering

volksverzekeringen.

2. 1 punt = EUR 322 in de overige gevallen.

C. Wegingsfactoren

C1. Gewicht van de zaak

gewicht	factor
zeer licht	0,25
licht	0,5
gemiddeld	1
zwaar	1,5
zeer zwaar	2

C2. Samenhangende zaken

aantal samenhangende zaken	factor
minder dan 4	1
4 of meer	1,5